

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
«Ветеринарна деонтологія та санітарна екологія»

Ступінь вищої освіти - **Магістр**

Спеціальність **212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза**

Освітньо-професійна програма **«Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»**

Рік навчання **2022-2023, семестр 1-2**

Форма навчання **денна**

Кількість кредитів ЄКТС **4**

Мова викладання **українська**

Лектор курсу

Професор Шевченко Л.В.

Контактна інформація лектора (e-mail)

shevtshenko_lv@nubip.edu.ua

Сторінка курсу в Elearn

Ч 1 Ветеринарна деонтологія

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2723>

Ч 2 Санітарна екологія

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2599>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна складається з двох частин. «Ветеринарна деонтологія» Ч1 вивчає загальні правила лікарської етики, суть її принципів, особливості діяльності лікаря ветеринарної медицини, вимоги до його підготовки, свідомості, а також здатності вирішувати проблеми ветеринарної медицини. «Санітарна екологія» Ч 2 вивчає структуру і функції природного середовища, основні екологічні поняття, екологічні чинники розвитку і продуктивності тваринництва - біоценотичний компонент, токсичні речовини, відходи галузі і створювані ними екологічні проблеми, вплив на природне середовище, знешкодження відходів, як спосіб оздоровлення довкілля, підвищення екологічної якості продукції. Сучасні технології утилізації і переробки відходів тваринництва. Дисципліна також розглядає принципи розрахунку обсягів викидів шкідливих речовин в навколишнє середовище, облік чисельності санітарно значимих організмів, біоіндикацію забруднень довкілля, розрахунки екологічних та економічних збитків від діяльності підприємств та екологічних катастроф, екологічний податок, екологічні інвестиції та їх характеристика.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/семинарські, лабораторні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Семестр 1 Ветеринарна деонтологія Ч 1				
Модуль 1				
Тема 1. Історія ветеринарної медицини та санітарії	2/2	Знати історію ветеринарної медицини, лікування тварин в древні часи, становлення ветеринарної науки в світі та Україні.	Здача семінарської роботи у вигляді презентації Power Point. Завдання обирається згідно	18 балів

		Вміти визначити необхідні елементи для оформлення кабінету лікаря ветеринарної медицини: меблі, бібліотека, аптека, робоче місце, одяг, місце відпочинку, комунікації.	з останньою цифрою номера у списку групи. Здача самостійної роботи з використанням платформи elearn з описом свого знайомства з професією лікаря ветеринарної медицини.	
Тема 2. Професійні традиції і етика лікаря ветеринарної медицини	2/2	Знати атрибути професійної етики і моралі, професійні традиції у ветеринарній медицині, вимоги до якості надання послуг, деонтологічні принципи. Вміти застосовувати на практиці кодекс професійної етики лікаря ветеринарної медицини..	Здача семінарської роботи у вигляді презентації Power Point. Завдання обирається згідно з останньою цифрою номера у списку групи. Здача самостійної роботи з використанням платформи elearn описати бачення своєї майбутньої посади.	18 балів
Тема 3. Ветеринарна символіка та її значення	2/2	Знати етичну символіку ветеринарної медицини, емблеми і їх значення для лікаря. Знати вимоги і призначення спецодягу для лікаря ветеринарної медицини. Знати види і призначення транспортних засобів у ветеринарній медицині. Вміти використовувати різні стилі у спілкуванні лікаря ветеринарної медицини: наказ, прохання, розпорядження. Вміти правильно використовувати критику і заохочення.	Здача семінарської роботи у вигляді презентації Power Point. Завдання обирається згідно з останньою цифрою номера у списку групи. Здача самостійної роботи з використанням платформи elearn описати своє відношення до способів лікування тварин.	19 балів
Тема 4. Категорії ветеринарної	2/2	Знати категорії етики: мораль і вихованість, лікарська честь і гідність, професійний обов'язок. Знати недоліки лікарської професії і способи їх усунення. Вміти використовувати етичні прийоми в спілкуванні з клієнтами, застосовувати на	Здача семінарської роботи у вигляді презентації Power Point. Завдання обирається згідно з останньою цифрою номера у списку групи.	15 балів

		практиці гуманні способи евтаназії тварин.		
Навчальна робота				70 балів
Модульний контроль				30 балів
Всього за Модуль 1				100 балів
Модуль 2				
Тема 5. Етичні вимоги до лікаря ветеринарної медицини	2/2	Знати принципи колегіальності у роботі лікаря ветеринарної медицини, правила підтримання оптимального психологічного клімату в колективі, знати психологічні основи спілкування між колегами. Вміти розвивати в собі клінічне мислення, аналізувати і співставляти одержану інформацію.	Здача семінарської роботи у вигляді презентації Power Point. Завдання обирається згідно з останньою цифрою номера у списку групи. Здача самостійної роботи з використанням платформи elearn провести профорієнтацію серед учнів випускного класу своєї школи.	21 бал
Тема 6. Вимоги до особистості лікаря ветеринарної медицини	2/2	Знати вимоги до особистості лікаря ветеринарної медицини, вольові якості, культури поведінки, самооцінки і самовдосконалення. Знати негативні риси поведінки лікаря ветеринарної медицини, їх прояв і наслідки. Вміти накопичувати, систематизувати і застосовувати свої знання на практиці, помилятися і виправляти свої помилки.	Здача семінарської роботи у вигляді презентації Power Point. Завдання обирається згідно з останньою цифрою номера у списку групи. Здача самостійної роботи з використанням платформи elearn охарактеризувати свого домашнього улюбленця, його звички, характер.	21 бал
Тема 7. Взаємовідносини лікаря ветеринарної медицини з підлеглими і керівництвом	2/2	Знати фактори, що впливають на створення авторитету керівника, стилі керівництва колективом, форми спілкування з керівництвом і підлеглими. Вміти попереджувати професійні помилки: байдужість, користоловство, професійний страх.	Здача семінарської роботи у вигляді презентації Power Point. Завдання обирається згідно з останньою цифрою номера у списку групи. Здача самостійної роботи з	22 бали

			використанням платформи elearn описати конфліктну ситуацію пов'язану з лікуванням тварини, де студент був її учасником чи свідком.	
Тема 8. Професійні помилки у ветеринарній медицині	1/1	Знати класифікацію лікарських помилок, їх причини і наслідки. Вміти вирішувати конфліктні ситуації з клієнтами, суперечки і скарги.	Здача семінарської роботи у вигляді презентації Power Point. Завдання обирається згідно з останньою цифрою номера у списку групи.	6 балів
Навчальна робота				70 балів
Модульний контроль				30 балів
Всього за Модуль 2				100 балів
Всього за семестр				70
Залік				30
Разом				100
Семестр 2 Санітарна екологія Ч 2				
Модуль 3				
Тема 1. Вступ. Предмет, методи та завдання дисципліни Санітарної екології.	2/2	Знати роль і призначення дисципліни в підготовці лікаря з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи. Знати методи екологічних досліджень, історію розвитку та видатних вчених в галузі науки і їх вклад в розвиток дисципліни. Знати правила роботи і техніку безпеки в екологічній лабораторії. Вміти використовувати обладнання та хімічний посуд і реактиви для проведення екологічних досліджень.	Здача лабораторної роботи з конспектом вимог до обладнання дослідницької лабораторії. Здача самостійної роботи з використанням платформи elearn за темою «Глобальні зміни клімату на планеті та їх вплив на угруповання тварин».	12 балів
Тема 2. Структура природного середовища. (Рівні організації	2/2	Знати рівні організації живої матерії на планеті Землі. Знати основні властивості живої речовини. Вміти аналізувати єдність і відмінність живої речовини	Здача лабораторної роботи з розрахунком задач на визначення запиленості	12 балів

живої та неживої матерії.)		залежно від її структури і походження. Вміти визначати забрудненість повітряного середовища на прикладі вмісту пилу.	повітряного середовища. Завдання обирається згідно з номером у списку групи Здача самостійної роботи з використанням платформи elearn з наданням характеристики джерел енергії у відкритих і закритих екосистемах	
Тема 3. Основні екологічні закони та принципи, що обумовлюють існування тварин.	2/2	Знати основні екологічні закони та принципи існування живої матерії. Вміти аналізувати, співставляти і застосовувати на практиці екологічні закони. Вміти визначати забрудненість повітря автотранспортом.	Здача лабораторної роботи з розрахунком задач на визначення забрудненості повітря автотранспортом. Завдання обирається згідно з номером у списку групи	8 балів
Тема 4. Екологічні фактори. (Абіотичні, біотичні та антропогенні фактори. Їх вплив на життєдіяльність тварин.).	2/2	Знати екологічні фактори та їх вплив на життєдіяльність тварин. Аналізувати поєднання біотичних та абіотичних факторів у навколишньому середовищі та їх вплив на популяції тварин. Вміти визначати біоіндикацію навколишнього середовища на прикладі ліхеноіндикації.	Здача лабораторної роботи з визначенням ступеня забрудненості повітря за ліхеноіндикацією. Здача самостійної роботи з використанням платформи elearn з наданням характеристики поняття урбанізація	10 балів
Тема 5. Спеціалізація, типи та способи живлення тварин	2/2	Знати типи і способи живлення тварин. Розуміти пристосування різних видів тварин до способів живлення. Аналізувати причини та наслідки руйнування кормової бази для диких тварин. Вміти визначати екологічний стан ґрунту за показниками	Здача лабораторної роботи з конспектом і розрахунком пористості ґрунту. Завдання обирається згідно з номером у списку групи	8 балів

		його повітропроникності та здатності до самоочищення.		
Тема 6. Кругообіг речовин та енергії в природі. (Роль тварин в кругообігу речовин та енергії в природі. Малий та великий кругообіг хімічних елементів.).	2/2	Знати принципи і закономірності кругообігу речовин та енергії у природі. Розуміти вплив диких та домашніх тварин на кругообіг елементів та енергії у природі. Вміти визначати гігроскопічні показники ґрунту як один з факторів його здатності до самоочищення.	Здача лабораторної роботи з розрахунком гігроскопічних властивостей ґрунту. Завдання обирається згідно з номером у списку групи	8 балів
Тема 7. Внутрішньовидова взаємодія в біоценозах. Міжвидові взаємовідносини в біоценозах.	2/2	Знати види взаємодії і міжвидових відносин живих організмів у біоценозах. Розуміти поняття екологічної ніші, харчові мережі і ланцюги, екологічна піраміда. Вміти визначати інструментальними методами вологість і рН ґрунту.	Здача лабораторної роботи з визначенням рН, вологості та освітленості ґрунту. Здача самостійної роботи з використанням платформи elearn з наданням характеристики екологічних пірамід	12 балів
Навчальна робота				70 балів
Модульний контроль				30 балів
Всього за Модуль 3				100 балів
Модуль 4				
Тема 8. Динаміка популяцій тварин. Екологічні стратегії	2/2	Знати статичні параметри популяцій тварин, фактори, що впливають на чисельність популяцій тварин, методи оцінки чисельності популяцій, динамічні параметри популяцій, типи стратегій росту популяцій. Вміти оцінювати і розраховувати чисельність популяцій сухопутних і водних тварин.	Здача лабораторної роботи з розрахунком чисельності популяції. Завдання обирається згідно з номером у списку групи	7 балів
Тема 9. Рівні організації та типи	2/2	Знати екологічні чинники агроecosystem, сутність процесів в агроecosystemі та	Здача лабораторної роботи	7 балів

<p>агроекосисте м. Класифікація, екологічна характеристи ка</p>		<p>природній екосистемі, особливості взаємовідносин організмів в агроекосистемах. Вміти розраховувати коефіцієнт репродукції популяцій тварин у природній екосистемі.</p>	<p>розрахунком чисельності популяцій голубів.</p>	
<p>Тема 10. Відходи тваринництва і створювані ними екологічні проблеми. Чинники, що зумовлюють підвищену екологічну шкідливість гною.</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати хімічний склад та санітарну небезпеку гною та гнойових стоків тваринницьких підприємств. Знати способи переробки гною, способи очищення стічних вод тваринницьких підприємств. Знати і аналізувати безвідходні технології переробки сільськогосподарської продукції. Вміти розраховувати вихід рідких відходів при переробці продукції тваринництва</p>	<p>Здача лабораторної роботи розрахунком виходу рідких відходів заданого виробництва і переробки продуктів тваринництва. Завдання обирається згідно з номера у списку групи Здача самостійної роботи з використанням платформи elearn з наданням характеристики способів економії прісної води.</p>	<p>11 балів</p>
<p>Тема 11. Комунально- побутові та промислові відходи та їх вплив на санітарний стан довкілля. Способи переробки та утилізації відходів.</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати класифікацію відходів, проблеми, що виникають при утилізації твердих побутових відходів, знешкодження та захоронення твердих промислових відходів, проблеми утилізації та сортування сміття. Вміти розраховувати обсяги твердих відходів при виробництві продуктів тваринництва.</p>	<p>Здача лабораторної роботи розрахунком виходу твердих відходів заданого виробництва і переробки продуктів тваринництва. Завдання обирається згідно з номера у списку групи Здача самостійної роботи з використанням платформи elearn з наданням характеристики екологічних аварій та катастроф.</p>	<p>11 балів</p>
<p>Тема 12. Економічні</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати загальну класифікацію порушень в сфері</p>	<p>Здача лабораторної</p>	<p>11 балів</p>

збитки від антропогенного впливу на довкілля, їх класифікація та методика визначення.		навколишнього природного середовища, класифікацію економічних збитків, методи розрахунку економічних збитків, проблеми охорони землі, плата за забруднення навколишнього природного середовища. Вміти розраховувати чисельність популяцій санітарно значимих мікроорганізмів і мух у відходах тваринництва.	роботи розрахунком чисельності популяції мух у відходах тваринництва. Завдання обирається згідно з номером у списку групи Здача самостійної роботи з використанням платформи elearn з наданням характеристики способів очищення стічних вод тваринницьких підприємств.	
Тема 13. Екологічний аудит та його призначення і процедура виконання.	2/2	Знати призначення екологічного аудиту, мету аудиту, його форми і об'єкти, зміст екологічного аудиту, види і параметри, процедура аудитування, зміст аудиторського висновку. Вміти розраховувати валові викиди шкідливих газів та пилу на тваринницьких об'єктах.	Здача лабораторної роботи розрахунком валових викидів пилу та шкідливих газів тваринницькими підприємствами. Завдання обирається згідно з номером у списку групи Здача самостійної роботи з використанням платформи elearn з наданням характеристики відновлюваних джерел енергії та використання їх у тваринництві..	9 балів
Тема 14. Екологічні правопорушення.	2/2	Знати склад і види екологічних правопорушень, види дисциплінарних стягнень, кримінальна відповідальність за екологічні злочини. Вміти розраховувати питомі викиди шкідливих газів та пилу на тваринницьких об'єктах.	Здача лабораторної роботи розрахунком питомих викидів пилу та шкідливих газів тваринницькими підприємствами. Завдання обирається згідно	7 балів

			з номера у списку групи	
Тема 15. Економічна і соціальна ефективність природоохоронних заходів	2/2	Знати принципи економічного обґрунтування природоохоронних заходів, екологічні пріоритети у галузі державних капіталовкладень, фінансування природоохоронних заходів. Вміти розраховувати плату за викиди шкідливих речовин у водні об'єкти при виробництві продукції тваринництва	Здача лабораторної роботи розрахунком виходу твердих відходів заданого виробництва і переробки продуктів тваринництва. Завдання обирається згідно з номера у списку групи	7 балів
<i>Навчальна робота</i>				70 балів
<i>Модульний контроль</i>				30 балів
<i>Всього за Модуль 4</i>				100 балів
Всього за семестр				70
Іспит				30
Разом				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	<p>1. Семінарські, лабораторні та самостійні роботи студентів, які виконано з порушенням вимог до змісту та оформлення і надіслано на оцінювання через платформу elearn, оцінюються нижче і можуть бути переведені в стан чорновика за рішенням викладача чи на прохання студента після чого може бути призначена повторна задача роботи.</p> <p>2. Тривалість перездачі семінарських, лабораторних та самостійних робіт визначається з урахуванням терміну залікової сесії.</p> <p>3. Перескладання змістовних модулів курсу відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p> <p>4. Під час здачі тестового підсумкового контролю (заліку) на платформі elearn студенти мають право на три спроби, залікова оцінка виставляється за найвищий бал за замовчуванням.</p> <p>5. Під час здачі тестового підсумкового контролю (іспиту) на платформі elearn студенти мають право на одну спробу.</p> <p>6. В разі дистанційного складання іспитового тесту студенти можуть скористатися відеоспівбесідою з викладачем через ресурс Zoom.</p>
Політика щодо академічної доброчесності:	<p>1. Списування під час здачі модульного контролю та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).</p> <p>2. Роботи студентів, які надіслано на оцінювання через систему elearn, оцінюються і студенти можуть бути ознайомлені з журналом власних оцінок.</p>

	<p>3. Зміни щодо порядку і графіка проведення занять завчасно повідомляються студентам через ресурс Форум.</p> <p>4. Студенти можуть дати оцінку якості викладання курсу дисципліни, надіславши свої відповіді в анонімному режимі через ресурс Зворотний зв'язок.</p>
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. Присутність на семінарських та лабораторних заняттях входить до складу оцінки.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано